

МЕТОДИ ОЦІНКИ СТАНУ ІХТІОФАУНИ ТА ПІДВИЩЕННЯ РИБОПРОДУКТИВНОСТІ ВОДОЙМ

Автори: *М.Ю.Євтушенко, П.Г.Шевченко, М.І.Хижняк, Н.В.Арутюнова*

Дослідженнями встановлено, що в останні роки у водосховищах дніпровського каскаду суттєво знизились улови промислових цінних видів риб та збільшився видовий склад рідкісних і зникаючих видів риб. Існуючий нині підхід щодо оцінки іхтіофауни водойм з точки зору вивчення її структурно-функціональної характеристики не дає змоги встановити основні причини зміни структури і чисельності іхтіофауни, особливо за умов посиленого антропогенного впливу на водні екосистеми.

З урахуванням цього нами підібрані та апробовані іхтіологічні, морфобіологічні та фізіолого-біохімічні методи, використання яких дозволяє дати комплексну оцінку стану іхтіофауни, всебічно охарактеризувати рибний склад водойм у нормі на різних стадіях онтогенезу, в період тривалого голодування, зимівлі риб та визначити їх реакцію на дію природних і антропогенних чинників середовища. Методичні підходи до оцінки стану іхтіофауни опубліковані в монографії "Методи гідроекологічних досліджень поверхневих вод суші", що дозволяє користуватись ними фахівцям рибної галузі і наукових установ тощо.

Використання запропонованих методів дозволило встановити основні причини зниження рибопродуктивності водойм та отримати результати наукових досліджень, які є підґрунтям розроблених нами заходів, спрямованих на підвищення рибопродуктивності водойм, зокрема на прикладі Кременчуцького водосховища. Основними заходами, спрямованими на збереження біорізноманіття іхтіофауни, підвищення рибопродуктивності водосховища та відновлення його біоресурсного потенціалу в цілому запропоновано:

- оптимізацію екологічних умов для ефективного самовідтворення водних живих ресурсів та їх ефективного використання;
- штучне відтворення та вселення у водойми не лише рослиноїдних риб, але й представників північноамериканських чукучанових, а також аборигенних (ляща, судака, сазана, сома) та інших промислових видів з різним спектром живлення;
- реалізацію заходів, спрямованих на регулювання любительського і спортивного рибальства;
- дотримання нормативних параметрів якості води водойм комплексного і рибогосподарського призначення;
- формування промислових високопродуктивних життєстійких цінних порід і порідних груп коропа, видів рослиноїдних риб, каналного сома, буфало, чорного амура, піленгаса та інших, пристосованих до кліматичних умов України;
- режими експлуатації водойм різного типу з урахуванням екологічних умов та розвитку в них природної кормової бази.

Додаткову інформацію можна отримати:

Науково-дослідний інститут технологій та якості продукції тваринництва і рибництва Національного аграрного університету, кафедри гідробіології, загальної зоології та іхтіології

E-mail: animal_nni_director@twin.nauu.kiev.ua
тел.: (044) 527-83-10